

**UCHWAŁA NR XXVII/138/2026
RADY MIEJSKIEJ W BIAŁACZOWIE**

z dnia 29 stycznia 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody

Na podstawie art. 18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153, 1436) i art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870) Rada Miejska w Białaczowie uchwala, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu petycji z dnia 1 listopada 2025 r. (data wpływu: 03.11.2025 r.) dotyczącej pomników przyrody oraz po zapoznaniu się z opinią Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Białaczowie uwzględnia się petycję w części, tj. w zakresie potrzeby podjęcia działań zmierzających do aktualizacji aktów prawa miejscowego regulujących funkcjonowanie pomników przyrody na terenie Gminy Białaczów, w sposób określony w uzasadnieniu niniejszej uchwały, zaś w pozostałej części odmawia się uwzględnienia petycji.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej w Białaczowie do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia poprzez przesłanie niniejszej uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Waldemar Świtkowski

Uzasadnienie

Do Rady Miejskiej w Białaczowie wpłynęła petycja z dnia 1 listopada 2025 r., która została zarejestrowana w dzienniku korespondencji Urzędu Miejskiego w Białaczowie w dniu 3 listopada 2025 r., dotycząca aktualizacji prawa miejscowego w zakresie uchwał w sprawie pomników przyrody poprzez dostosowanie ich treści do aktualnych przepisów ustawy o ochronie przyrody, a także utworzenia raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych.

W dniach 14 listopada 2025 r. i 20 stycznia 2026 r. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Białaczowie odbyła posiedzenie poświęcone rozpatrzeniu przedmiotowej petycji. Po zapoznaniu się z jej treścią, analizie obowiązujących przepisów prawa oraz przedstawionych informacji, Komisja uznała petycję za zasadną w części dotyczącej konieczności aktualizacji aktów prawa miejscowego regulujących funkcjonowanie pomników przyrody na terenie Gminy Białaczów.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 13) ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Stosownie do art. 44 ust. 2 wskazanej ustawy, uchwała taka powinna określać w szczególności nazwę obiektu, jego położenie, podmiot sprawujący nadzór, szczególne cele ochrony oraz – w razie potrzeby – ustalenia dotyczące czynnej ochrony. W przeszłości pomniki przyrody ustanawiane były w drodze rozporządzeń wojewodów, przy czym przepisy przejściowe zachowały ich moc do czasu wydania stosownych aktów prawa miejscowego przez rady gmin. Oznacza to, że obecnie kompetencje Rady Miejskiej obejmują zarówno pomniki przyrody ustanowione przez ten organ, jak i te powołane na podstawie wcześniejszych regulacji.

Komisja stwierdza, że ochrona pomników przyrody oraz dbałość o ich właściwy stan zachowania stanowi zadanie własne gminy, wynikające zarówno z ustawy o ochronie przyrody, jak i z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek ten obejmuje w szczególności zapewnienie aktualnych, rzetelnych danych dotyczących liczby, stanu zdrowotnego oraz lokalizacji obiektów chronionych, w tym drzew wchodzących w skład pomnikowej alei.

Pozytywnie oceniono fakt, iż Gmina Białaczów w kwietniu 2025 r. zadeklarowała realizację projektu pn. „Rozwój infrastruktury turystycznej na terenie Gminy Białaczów” w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Jednym z kluczowych elementów tego projektu są prace pielęgnacyjne przy pomniku przyrody – alei drzew zlokalizowanej przy drodze Białaczów–Ogonowice (dz. nr 674).

Zgodnie z informacjami przedstawionymi Komisji, dla przedmiotowej alei drzew opracowywana jest obecnie dokumentacja projektowa w postaci operatu dendrologicznego, realizowanego etapowo z uwagi na znaczny zakres alei oraz skalę planowanych prac. Operat ten będzie zawierał m.in. szczegółowe dane dendrometryczne każdego drzewa, ocenę stanu zdrowotnego i fitosanitarnego, rozpoznanie zasiedlenia przez gatunki chronione, zalecenia dotyczące niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych, dokumentację fotograficzną oraz dokładną lokalizację drzew wraz z mapą ich rozmieszczenia.

Zdaniem Komisji przygotowanie operatu dendrologicznego stanowi niezbędny i właściwy etap zmierzający do aktualizacji danych dotyczących pomnikowej alei w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, uporządkowania stanu prawnego i faktycznego pomnika przyrody, pozyskania środków finansowych na realizację prac oraz wykonania niezbędnych zabiegów pielęgnacyjno-korekcyjnych, służących zachowaniu walorów przyrodniczych, krajobrazowych i historycznych alei.

Mając powyższe na uwadze, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji uznaje, że działania podjęte i planowane przez Gminę Białaczów są zgodne z postulatami zawartymi w petycji oraz odpowiadają interesowi publicznemu. Zasadne jest zatem uwzględnienie petycji w zakresie dostosowania dotychczasowych aktów prawa miejscowego do obecnie obowiązujących przepisów, po wcześniejszym przeprowadzeniu inwentaryzacji oraz uzgodnieniu projektów uchwał z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi.

Jednocześnie, odnosząc się do postulatu wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów w zakresie cyklicznego wizytowania pomników przyrody wskazać należy, że obowiązujące przepisy prawa nie nakładają na gminę takiego obowiązku, a w ocenie Komisji takie doprecyzowanie programu nie jest konieczne. Wymaga bowiem zauważyć, że nadzór nad pomnikami przyrody prowadzony będzie na bieżąco przez Urząd Miejski w Białaczowie lub właściwe służby, natomiast

w przypadkach wymagających specjalistycznej wiedzy z zakresu dendrologii stan pomników będzie konsultowany z osobami posiadającymi odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia.

Podsumowując Rada Miejska w Białaczowie, po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, uznaje za zasadne podjęcie działań zmierzających do aktualizacji aktów prawa miejscowego regulujących funkcjonowanie pomników przyrody na terenie Gminy Białaczów, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie przyrody. Jednocześnie Rada stwierdza, że obowiązujące przepisy nie nakładają na gminę obowiązku sporządzania cyklicznych raportów dotyczących stanu pomników przyrody, a nadzór nad nimi będzie sprawowany na bieżąco przez właściwe służby.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.